

NATURRESERVAT

VÄLKOMMEN TILL SKARPNÄS

Gammelskog och hållmarker, spegelblanka skogssjöar och en äng. Det är bara ett urval av allt som väntar i det här naturreservatet. Här kan du promenera, motionera, fiska, bada – eller bara vara! Vältrampade stigar visar vägen genom skogen.

Knipa
Bucephala clangula

DRAMATISKT LANDSKAP MED GAMMELSKOG

I det här stora naturreservatet strövar du genom skog som stått orörd under lång tid. Träden är gamla, en del tallar närmare 300 år. Upp och ner går vandrigen, terrängen är kuperad för att inte säga dramatisk. Fallhöjden från Kummelbergets högsta punkt till vattnet är 70 meter, och vyerna över Saltsjön är storslagna från flera platser.

...OCH STILLA SJÖAR

Hela sju sjöar och tjärnar finns i naturreservatet. Glasbrukssjön, Myrsjön och Vittjärn är populära bad- och fiskesjöar. Sjöarna omges av skog och berghällar och i strandkanten kan du hitta väldoftande skvatram och pors.

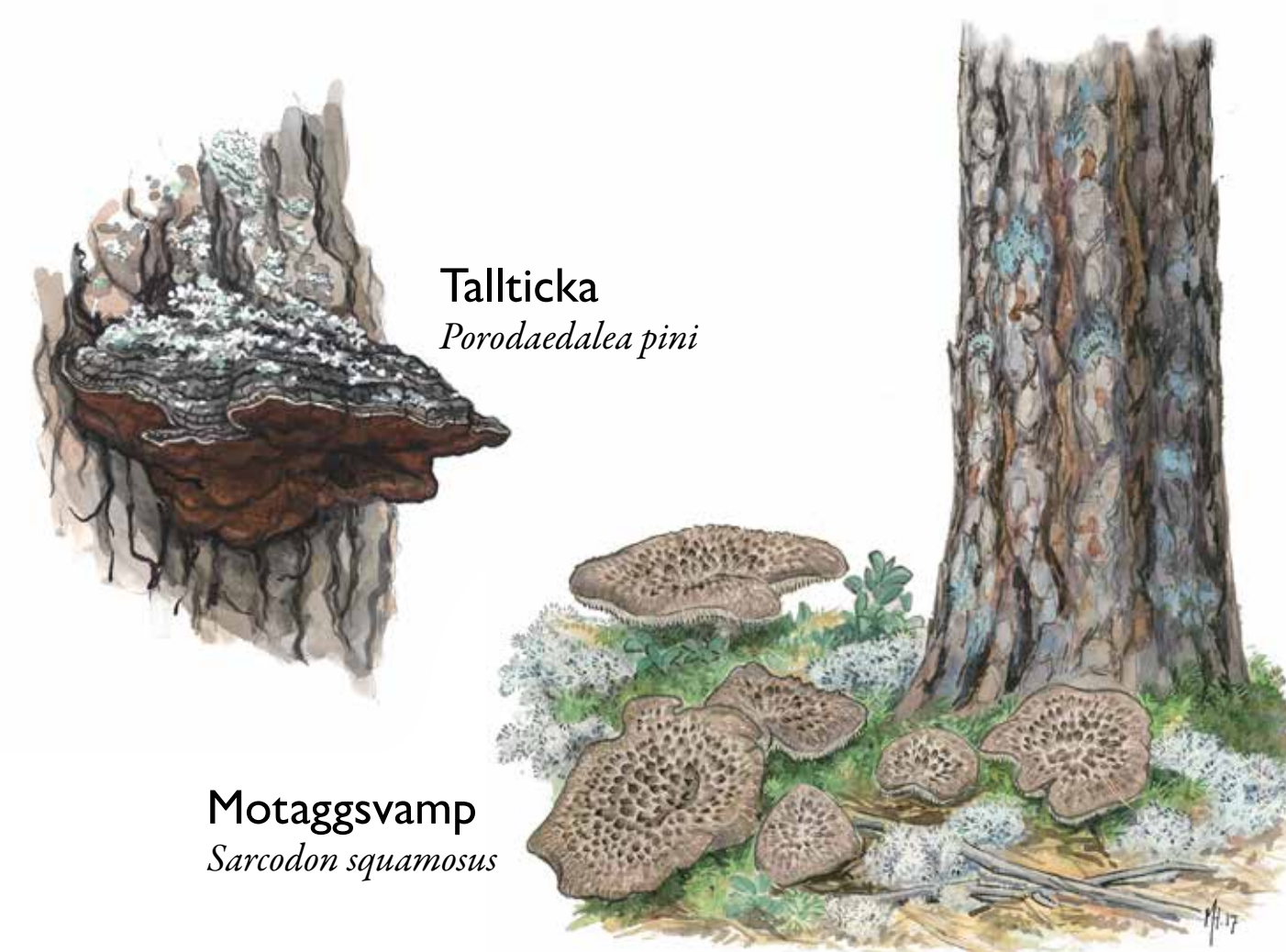
SLÅTTERÄNG OCH LÖVTRÄD

Vid Danmarks ängar öppnar skogen upp sig. Ängen kantas av stora lövträd och hasselbuskar. De gamla ekarna och lindarna är värdefulla livsmiljöer för skalbaggar, lavar, hålhäckande fåglar och fladdermöss.

DET BRINNER!

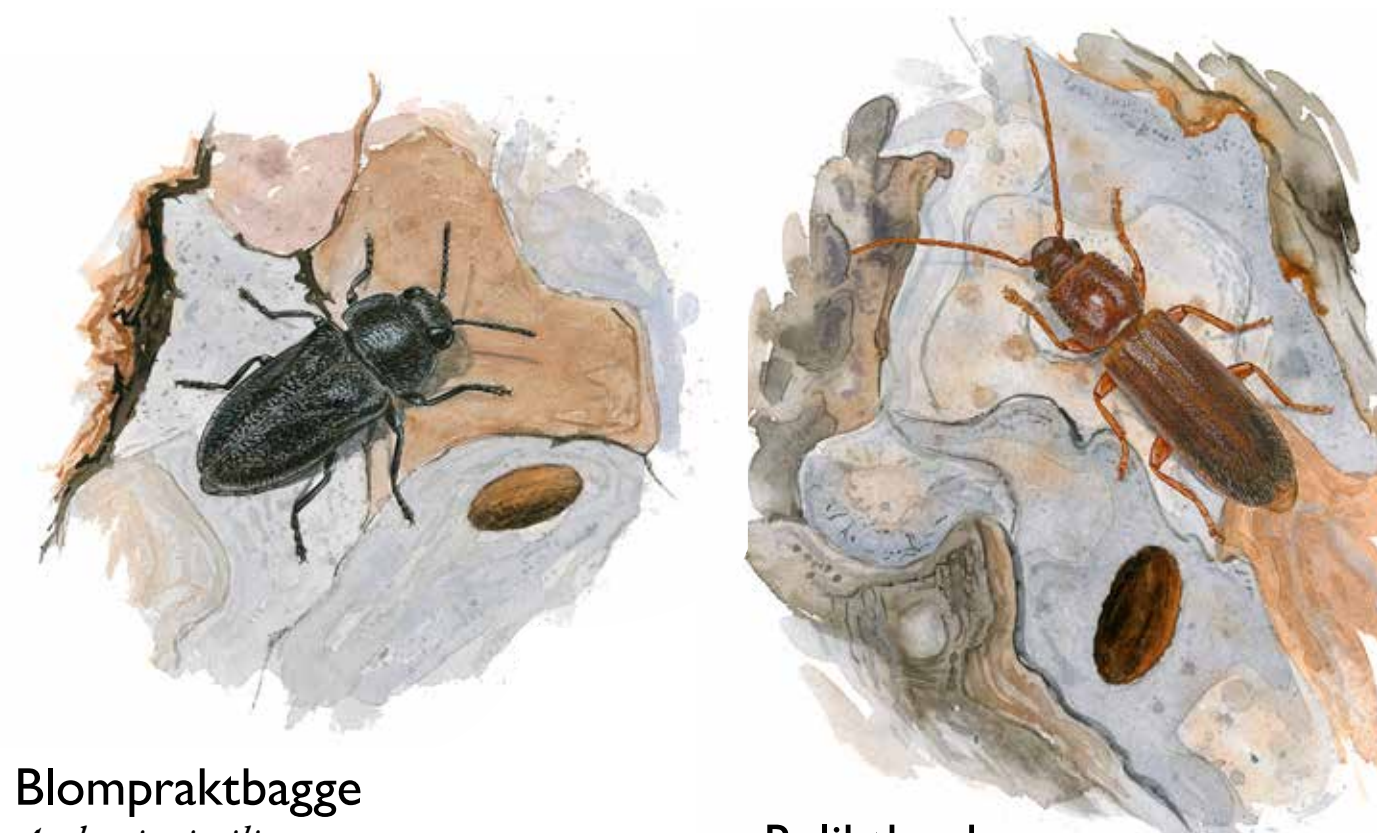
På Kummelberget kan du se hur livet återkommer efter en skogsbrand. Två gånger har det brunnit här, 2008 och 2015. Mellan kolnade trädskellett spirar nu lövsly och unga tallplantor. De döda träden är fulla av småkryp som hackspettar och andra fåglar kan livnära sig av.

Tallticka
Porodaedalea pini

Motaggsvamp
Sarcodon squamosus

I reservatet trivs olika svampar som är knutna till tall. För tallticken duger bara träd som är minst 100 år gamla. Motaggsvampen samarbetar med de gamla tallarna under jorden. Svampen underlättar för trädens rötter att ta upp vatten och näring och som tack får den kolhydrater från trädet.

Blompraktbagge
Anthaxia similis

Reliktbock
Nothorhina muricata

I reservatets gamla tallar lever flera ovanliga skalbaggar.

Ädelguldbagge
Gnorimus nobilis

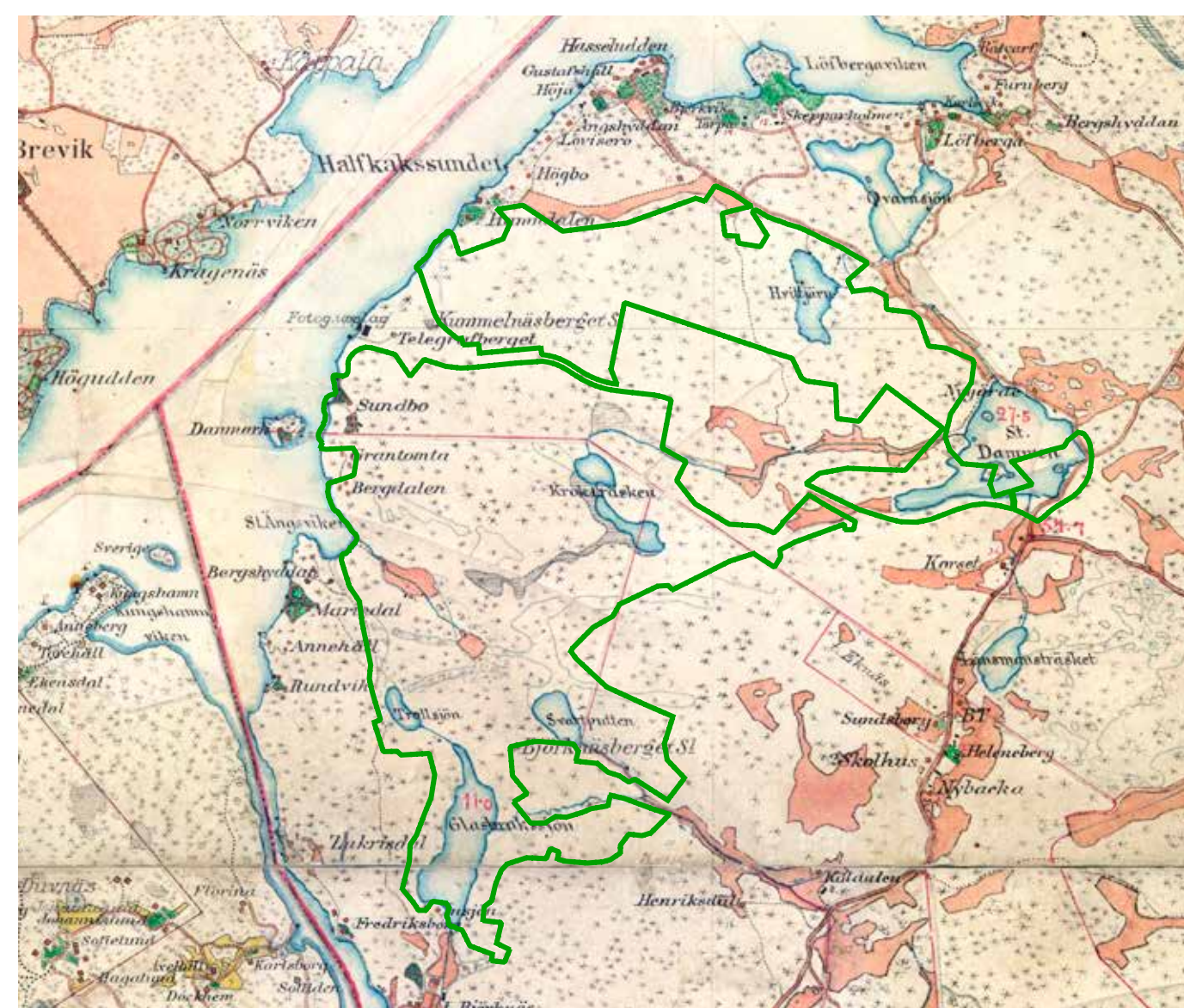
Som larv lever ädelguldbaggen i håligheter i gamla, murkna lövträd, framför allt ek. Som vuxen kan du få se den på t ex blommande älggräs eller fläder. När den flyger mellan blommorna hörs ett brummande läte.

SPÅREN FRÅN FÖRR

Danmarks ängar. På 1920-talet bedrevs fortfarande jordbruk vid gården Lilla Björknäs. Korna betade i skogen vid Talludden och från Danmarks ängar bärgades hö. Höet togs hem sjövägen om vintern när isen bar. Vid Danmarks ängar kan du se rester efter en torpgrund.

Telegrafberget. Telegrafberget är områdets högsta punkt. Här kan man se spåren efter Kummelnässtationen, en optisk telegraf som var i drift 1795–1809 och 1836–1866. Telegrafen, som var en länk på en telegraflinje mellan Stockholm och Gävle, bestod av ett system av ställbara luckor monterade på en mast som lätt kunde ses med kikare från nästa station.

Alpbadet. I början av 1900-talet fanns planer på att anlägga ett nytt Saltsjöbadet vid Sundbo – Alpbadet. Planerna grusades av lågkonjunktur och första världskriget men hann påbörjas, vilket några husgrunder och stenterrasser minner om.

Utsnitt ur häradsökonomiska kartan (1901–1906). I reservatsområdet växte då barrskog (vitt med svarta stjärnor) och öppna områden (orangea).

SKOGSBRANDEN
- en naturlig del i skogens ekosystem

Många av skogens växter och djur är anpassade efter återkommande bränder. Fröer från vissa växter kan till exempel bara gro i jord som brunnit. Flera skalbaggar lägger bara ägg i bränd ved.

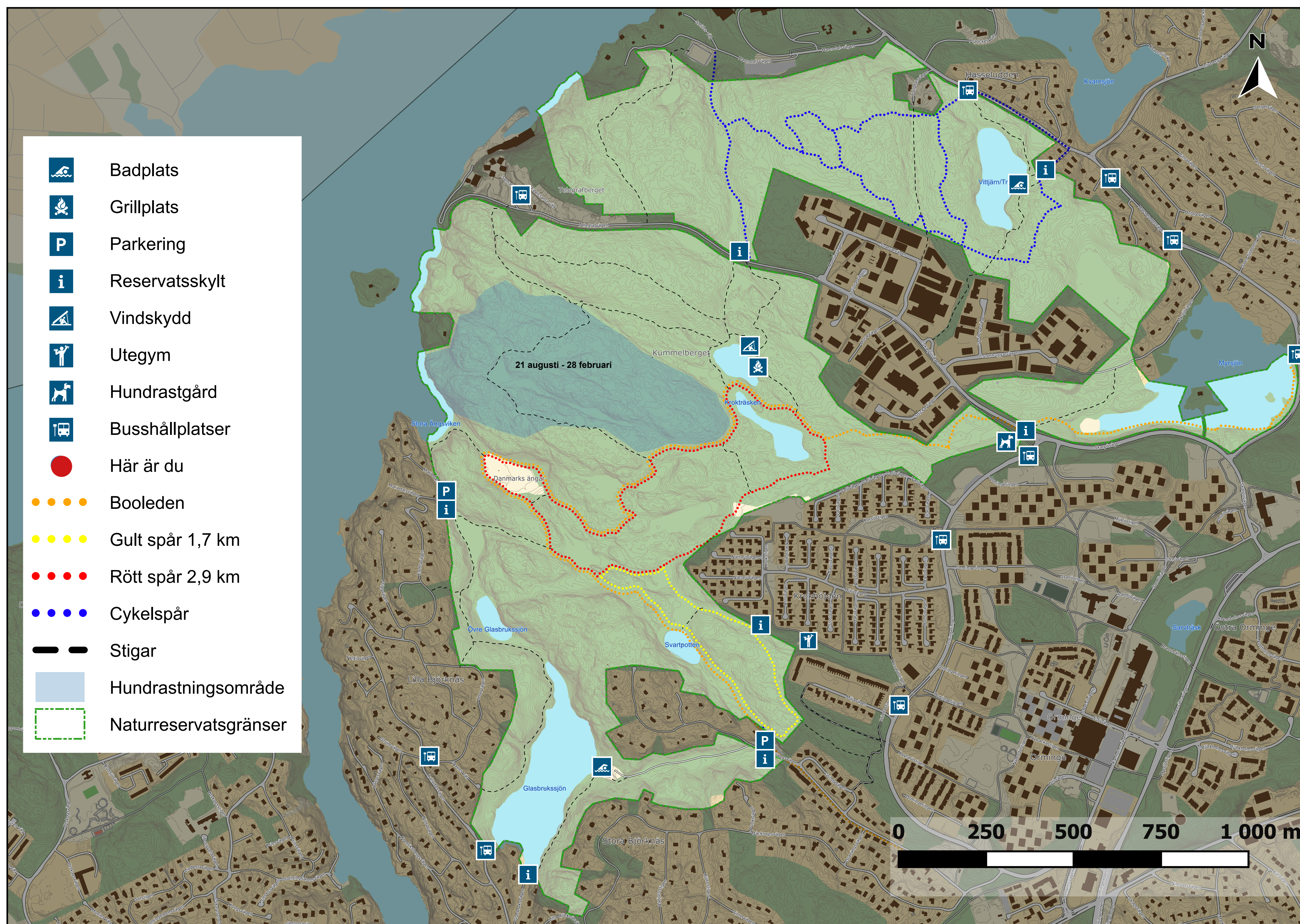
En välkänd art som är bra på att klara återkommande bränder är tallen. Tallen överlever oftast en skogsbrand tack vare sin tjocka bark och att kronan sitter högt upp på stammen. Tallens frön groer dessutom bäst på en öppen plats, gärna med kal jord. Små tallplantor vill ha mycket ljus när de växer upp. En storskalig störning, som en brand, gynnar därför tallen.

Welcome to Skarpnäs Nature Reserve!

Flat rocks, old forests, and mirror-like lakes await visitors to this nature reserve. The landscape is dramatic, and walking is up and down in the hilly terrain. There is a drop of 70 metres from the top of Kummelberget down to the water, and some places offer grandiose views across the bay Saltsjön. The forests have remained untouched for a long time and contain pines that are almost 300 years old. The old coniferous trees are valuable for beetles and fungi, among others. On Kummelberget you can see how life returns after burning. There have been two forest fires here, in 2008 and 2015. New deciduous brushwood, and young pine plants are now sprouting among the charred tree skeletons. The dead trees are full of small insects, to the delight of the woodpeckers that live here. The reserve also contains a haymeadow – Danmarks ängar – which is fringed by old oaks and small-leaved limes. The broad-leaved trees are valuable habitats for beetles, lichens, hole-nesting birds, and bats.

NATURRESERVAT

UPPTÄCK SKARPNÄS

Promenera och jogga. Området genomkorsas av stigar. Två markerade leder finns, varav den gula är belyst. Parallellt med gul och röd led löper Boleden genom reservatet. Underlaget på lederna består av grus, flis eller vältrampad, bred stig.

Cykla. I norra delen finns flera cykelspår. I resten av reservatet regleras cykling enligt föreskriften nedan.

Bada. I reservatet finns två kommunala badplatser.

Glasbruksbadet har en sandstrand, gräsytor, grillplats, brygga, klippor och flotte. Vittjärnsbadet kallas också för Trollsjön och är ett vackert naturbad där du badar från klipporna.

Fiska. I reservatets sjöar och tjärnar är det fritt fiske med handredskap. Det gäller även i Halvkaksundet (Saltsjön). I Glasbrukssjön är fisket fritt förutom under lekperioden 15 april–15 juni. Det är inte tillåtet att fiska kräftor utan tillstånd.

Utegyms. Vid Krokhöjden finns ett utegym.

Utsiktsplatser. Området är starkt kuperat och landskapet ger chans till många hisnande utblickar. Fina utsiktsplatser finns exempelvis på Kummelberget och Telegrafberget.

Rasta hunden. I reservatet finns ett stort hundrastningsområde där man får ha sin hund lös under uppsikt 21 aug–28 feb. En hundrastgård finns intill Skarpövägen. I resten av naturreservatet ska hundar hållas i koppel året om.

VAR RÄDD OM NATUREN!

I naturreservatet gäller inte Allemansrätten fullt ut. Istället gäller särskilda regler.

Inom reservatet Skarpnäs är det förbjudet att:

§ sätta upp skylt, affisch, orienteringskontroll eller liknande anordning annat än tillfälligt

§ fälla, skada eller ta bort levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande

§ gräva, hacka, borra, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jord och sten

§ skada vegetationen genom att gräva upp växter eller ta bort mossor, lavar eller vedlevande svampar

§ medföra okopplad hund eller annat husdjur som inte är kopplat, annat än inom anvisat område och då endast mellan den 21 augusti och den 28 februari

§ cykla annat än på stig eller anlagd väg, om ej annat anges

§ göra upp eld annat än på anvisad grillplats

§ övernatta mer än två nätter i rad på samma plats.

Utan kommunens tillstånd är det förbjudet att:

§ anordna tävlingar, marknader, event eller liknande verksamheter med fler än 100 personer, med undantag för aktiviteter som ordnas av skolor och förskolor för deras elever

§ inom reservatets gräns i kantzoner i naturmark närmast bebyggelse (max tio meter från tomtgräns) anlägga ledning, dikesdragning eller liknande

§ anlägga anordning (exempelvis damm) för att rena och fördröja dagvatten från Västra Orminge.

Utöver reservatets föreskrifter omfattas området av andra bestämmelser gällande exempelvis strandskydd och fridlysning samt förbud mot nedskräpning och att framföra motordriven farkost i insjöar och i terrängen.

RESERVATSAKTA

Bildat år: 2022

Storlek: 240 hektar, varav 220 hektar land

Syfte: Att bevara ett tätortsnära naturområde för rekreation och friluftsliv samt att bevara dess gamla skogar, hållmarker, sjöar, våtmarker, brandfält och hävdade marker, samt dess artrika växt- och djurliv.

Markägare och naturvårdsförvaltare: Nacka kommun

Hundar ska hållas i koppel året om utom på angivna platser!

🇬🇧 Dogs must be on a leash except in designated places.

Ta med dig skräpet härifrån!

🇬🇧 Please take your litter home.

Den mest uppdaterade informationen om naturreservatet kan du hitta på naturkartan.